

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGIE IQ ROMA SERVISU

2022 - 2026

VIZE A POSLÁNÍ IQ ROMA SERVISU

IQ Roma servis je nezávislá, stabilní, transparentní a profesionální organizace, jež vznikla jako občanské sdružení již v roce 1997.

Občanskou vizí IQ Roma servisu je společnost živých a přátelských vztahů mezi Romy a dalšími lidmi.

Svět, kde i Romové mají důstojné role a respekt jako jednotlivci i národ.

Hlavním posláním IQ Roma servisu je být prostředníkem, který podporuje možnosti, příležitosti a odhodlání Romů na cestě jejich růstu a společenského uplatnění a chrání jejich práva a důstojnost v rámci společnosti.

ÚVOD

Strategický plán IQ Roma servisu vymezuje tři hlavní strategické oblasti, kterými se chceme v průběhu let 2022 – 2026 primárně zabývat v souvislosti s řešením problémů, jež nejvíce trápí naši cílovou skupinu.

Strategie vznikala v průběhu roku 2021 na základě podnětů od širokého spektra zainteresovaných – našich pracovníků a pracovníc, lidí přímo z cílové skupiny (nejen klientů a klientek našich služeb), donátorů i dalších spolupracujících osob a organizací.

Na základě interní debaty vyplynulo, že hlavní cílovou skupinou vytvářené strategie budou:

Romové a Romky a osoby ohrožené sociálním vyloučením, které jsou v nepříznivé sociální/zdravotní situaci a svoji situaci nevládnou vyřešit vlastními silami (a i v tomto případě zejména Romové a Romky). A to bez věkového omezení, tedy od narození až po pozdní seniorský věk.

To jsou skupiny osob, na které budou cíleny aktivity v rámci řešení společenského problému a právě u nich budeme průběžně sledovat změnu a měřit výsledky a dopady našich aktivit.

Hlavním polem naší působnosti zůstávají obce Jihomoravského kraje a především pak ty, ve kterých máme naše pobočky (Brno, Břeclav, Vyškov).

Z podrobné analýzy vyplynulo, že **hlavním problémem**, který je nezbytné v následujícím období řešit, je **přetrvávající diskriminace a segregace naší cílové skupiny**.

Naše aktivity tak mají primárně směřovat k mírnění či **odstranění negativních jevů plynoucích z diskriminace a nedůstojného a nerespektujícího postavení Romů a dalších sociálně vyloučených osob** ve společnosti.

Nezbytnou součástí je také podpora a **řešení socioekonomické situace sociálně vyloučených rodin či jednotlivců** v co největší komplexnosti.

V IQ Roma servisu si rovněž dlouhodobě uvědomujeme, že reálné změny nelze dosáhnout jen aktivitami směrem ke konkrétním ohroženým osobám. Je třeba zároveň **usilovat o změny systémové a pozitivně ovlivňovat vnímání naší cílové skupiny**.

Strategický plán vznikala v době bohaté na společenské a ekonomické změny. Celosvětová pandemie nemoci COVID-19 i propuknutí válečného konfliktu na nedaleké Ukrajině jsou významnými faktory, které ovlivňují životy všech a těch nejzranitelnějších skupin obyvatel nejvíce. A jsou to faktory, které nejen, že přináší většinou negativní vlivy, ale lze je také obtížně předvídat. I proto je naše strategie pevná ve svém základním směřování, ale flexibilní v možnostech její realizace. **Budeme rádi, když se stanete součástí jejího naplňování.**

PODPOŘTE NÁS FINANČNÍM DAREM

Z vašich darů můžeme uhradit náklady, které jsou spojeny s činností IQ Roma servisu. Díky vašim darům můžeme dělat tolik důležitou práci, která je smysluplná pro celou společnost. Vaše dary putují na financování spolupráce s klienty, zajištění vzdělávání dětem a mladým lidem (pomůcky, MHD, náklady na přijímací řízení na SŠ ad.) nebo konkrétní pomoc klientům, kteří se ocitli v nesnadné situaci.

Finanční dar nám můžete poslat přes **darujme.cz**, kde nás najdete jako **IQ Roma servis**. Více informací o snížení daňového základu najdete na našem webu www.iqrs.cz

Můžete podpořit také přímo Vzdělávací program Gendalos přes **darujme.cz**, kde jej najdete pod názvem naší organizace, výzva **Cesta romských studentů a studentek za vzděláním**.

MATERIÁLNÍM DAREM

Přebývají vám doma zchovalé věci, které už nepoužíváte např.: knížky, hračky, oblečení, elektronika? Nevyhazujte je! U nás pomůžou a udělají radost.

Přinést je můžete na kteroukoli z našich poboček, **v Brně (Vranovská 45)**, **v Břeclavi (Tř. 1. máje 39)**, nebo na pobočku **ve Vyškově (nám. Československé armády 1/2A)**.

STAŇTE SE NAŠÍM DOBROVOLNÍKEM

Dobrovolník svou činností pomáhá konkrétnímu člověku, podporuje svou prací chod vybraného projektu či celou organizaci.

Hledáme dobrovolníky a dobrovolnice pro:

- doučování dětí i dospělých,
- mentoring mladých i dospělých,
- přímou asistenci při práci a realizaci akcí,
- administrativní výpomoc,
- tvorbu informačních databází.

ZAPOJTE SE I JINAK

Pokud máte chuť, vymyslíme pro vás ideální zapojení - s ohledem na vaše časové i jiné možnosti, zkušenosti a preference.

Staňte se třeba:

- zaměstnavatelem tréninkových pracovních míst a podílejte se na zlepšování zaměstnatelnosti našich klientů,
- bojovníkem za lidská práva a podílejte se na našich kampaních i happeninzích,
- naším koučem a sdílejte s námi svoje know-how i příklady dobré praxe,
- nositelem inovativních metod ve vaší organizaci/městě/kraji,
- spřátelenou advokátní kancelář a pracujte s námi na diskriminačních kauzách nebo oddlužování
- lektorem, který pro naše pracovníky nebo klienty připraví poutavý kurz nebo workshop.

NEBO

- se staňte jedním z nás - aktuální nabídky pracovních pozic najdete na <https://iqrs.cz/kariera/>.

OBSAH

Strategická oblast 1- Zvyšování potenciálu Romů pro řešení diskriminace v ČR.....	6
Hlavní problémy, které chceme řešit	
Přetrvávající vysoká míra diskriminace a segregace Romů v ČR	6
Důsledky i příčiny problémů - začarovaný kruh.....	7
Naše cíle v oblasti 1	8
Priority v oblasti 1	8
Změny, které chceme vidět	8 - 12
Co pro to uděláme.....	8 - 12
Strategická oblast 2 - Systémové působení IQRS na zlepšení životní situace Romů a Romek...13	
Hlavní problémy, které chceme řešit	
Malá ochrana nejzranitelnějších osob ze strany legislativy, segregace Romů (a majority)....	13
Český vzdělávací systém reprodukuje nerovnosti a výrazně zatěžuje rodiče při vzdělávání dětí.....	13
Nedostupnost standardního bydlení pro naši cílovou skupinu.....	14
V ČR nejsou funkční služby krizového bydlení.....	14
Neefektivní propagace a prezentace práce IQRS všemi směry - veřejnost, politici, podporovatelé, pracovníci, neziskový sektor, spřátelné organizace aj.....	14
Naše cíle v oblasti 2	15
Priority v oblasti 2	15
Změny, které chceme vidět	15 - 17
Co pro to uděláme.....	15 - 17
Strategická oblast 3 - Profesionalizace IQ Roma servisu.....	18
Hlavní problémy, které chceme řešit	
Nevyjasněnost tématu aktivizace a participace uvnitř organizace	18
Nedostatečná propagace a prezentace výsledků naší práce směrem k veřejnosti, cílové skupině, politikům i odborníkům.	18
Nemáme dostatek financí pro udržení, či nabírání kvalitních zaměstnanců.	
Naše strategie je obtížně financovatelná	19
Naše cíle v oblasti 3	19
Priority v oblasti 3	19
Změny, které chceme vidět	20 - 21
Co pro to uděláme.....	20 - 21

Zvyšování potenciálu Romů pro řešení diskriminace v ČR.

Boj s diskriminací skrze přímou podporu a participaci Romů.

HLAVNÍ PROBLÉMY, KTERÉ CHCEME ŘEŠIT

PŘETRVÁVAJÍCÍ VYSOKÁ MÍRA DISKRIMINACE A SEGREGACE ROMŮ V ČR

Romové jsou diskriminováni natolik, že se to pro ně stalo normou. Diskriminace Romů je normou i pro společnost, která má nízké povědomí o důsledcích diskriminace.

PŘÍČINY

Nízká míra soudního uznání a přiznávání odškodnění za **nemajetkovou újmu**.

Nedostatečná legislativa.

Problématická role úřadu ombudsmana. **Omezené možnosti, kam se obrátit při diskriminaci**, či při sousedských sporech.

Diskriminační chování institucí.

Nízká míra **postihování diskriminačního jednání**.

Nechuť Romů diskriminaci řešit, podávat stížnosti atd. – únava, frustrace, rezignace, ústí v přijetí a adaptaci na diskriminační chování.

Nepřátelská atmosféra ve společnosti, negativní obraz Romů, množství negativních stereotypů o Romech.

Romové mají často kvůli své životní situaci jiné priority – řeší primárně bydlení, jídlo, práci.

Nízká míra oznamování **případů diskriminace** (under-reporting), nedostatečný monitoring.

Romové neví, jak se bránit - nemají dostatek informací a nástrojů.

Vysoká míra tolerance k diskriminačnímu jednání ve společnosti.

Vysoká míra rasismu a anticiganismu ve společnosti.

Nedůvěra Romů v instituce, které diskriminaci řeší.

Nedostatek pozitivních příběhů o vypořádání se s diskriminací.

Důsledky i příčiny problémů - začarovaný kruh

Naše cílová skupina přichází o bydlení

- **Nedostupné bydlení**
- **Drahé bydlení** (situace na trhu obecně).
- Veřejnost netlačí na politická řešení.
- **Chybějící podpora veřejnosti pro řešení v oblasti bydlení** (zásluhovost).
- **IQRS nevlastní byty.**
- **Neexistence zákona o sociálním bydlení.**
- Komunální politika.
- **Neexistuje systém rychlého varování**, že začíná problém a není rychlá odezva na problém (o dlužích se dozvídáme pozdě).

Romové stále ve velké míře zastávají špatně placené a nekvalifikované pozice na trhu práce, jsou obtížněji zaměstnatelní v porovnání s majoritou

- **Zaměstnavatelé neumí pracovat s diverzitou** na pracovišti.
- U cílové skupiny se **obtížně odlišuje a prokazuje co je a co není diskriminace při přijímání** - zda se skutečně jedná jen o nesplnění požadavků zaměstnavatele.
- **Nedostatek pozitivních zkušeností zaměstnavatelů s Romy.**
- **Nenaplnění očekávání zaměstnavatele** - cílová skupina má často nízké kompetence, vzdělání, málo zkušeností.

Nízké příjmy naší cílové skupiny - je předlužená, nemá peníze, nevyužívá se dostatečně dávkový systém

- **Neexistují stejně efektivní nástroje pro určitou skupinu lidí**, jak řešit svou finanční situaci (například mikropůjčky před výplatou atd.).
- Veřejnost regulaci nepodporuje a na dlužníky chce tvrdou ruku. **Není zde společenský konsensus, že je třeba chránit slabé.**
- **Tolerují se predátorské společnosti a principy** (politická reprezentace nezasahuje, jak by mohla).
- **Nevědomost, špatná informovanost lidí o možnostech řešení jejich dluhů**, důsledcích jejich chování při půjčování peněz a při neřešení jejich dluhů.
- **Málo odborníků v poradnách**, obecně i malé kapacity poradenské podpory (hlavně v malých obcích).

SEGREGACE ROMŮ (A MAJORITY)

Romské děti nedosahují dostatečně vysokého vzdělání v porovnání s majoritou, trpí předčasnými odchody ze vzdělávání.

- Segregace není vnímaná a uznávaná jako diskriminace.
- Systému i veřejnosti stav a situace vlastně vyhovuje.
- Romské děti a mladí lidé mají málo pozitivních kontaktů s majoritou.

Segregované školství neposkytuje kvalitní vzdělání a stát dostatečně situaci neřeší.

- Děti na 1. stupni nastupují na segregované školy a rodiče to nevnímají jako problém (bezpečné a známé prostředí).
- Chybějící kompetence, zdroje a motivace škol - špatná příprava budoucích pedagogů na individualizovanou práci s dětmi (kapacitně i odborně).
- Nedostatečně saturované potřeby škol (chybí sociální pedagog, psycholog).
- IQRS nepracuje při podpoře vzdělávání příliš efektivně s rodiči.
- Škola nemůže či není schopna vyrovnat všechny znevýhodnění a bariéry, se kterými se rodiny potýkají.
- Romské děti mají nedostatečně motivující prostředí (doma, škola). Životní strategie při vzdělávání, které kopírují strategii rodičů. Romští studenti/ky studují SŠ jen na základě vnějšího tlaku, ne vnitřní motivace
- Mladí lidé z naší cílové skupiny neznají své silné a slabé stránky, nevěří si.
- Pedagogové na základních školách posílají automaticky žáky/ně z cílové skupiny na výuční obory.
- Romské děti nemají dostatek znalostí ohledně různých oborů, které lze studovat na střední škole.
- Roztříštěnost služeb spolupracujících se školami.

NAŠE CÍLE

Máme úspěšné programy, které podpoří oběti diskriminace.	Aktivně vybudujeme prostor, spolupráci, kapacity a zdroje ve společnosti pro řešení problémů segregace a diskriminace.	Poskytujeme komplexní podporu pro lidi, kteří zažívají diskriminaci a nemají dostatek zdrojů, aby svou situaci řešili.	Vědomě, cíleně a řízeně zlepšujeme obraz života a situace Romů.
--	--	--	---

PRIORITY

Máme kapacity a kompetence pro vytvoření bezpečného prostoru pro řešení diskriminačních kauz.	Podporujeme aktivizaci romských i neromských rodičů v Brně, kteří se zajímají o kvalitní vzdělávání.	Máme nástroje na odbourání bariér u části romských dětí od raného věku po celou dobu jejich docházky do školy.	Aktivně otvíráme témata ze života Romů na veřejnosti. Vytváříme příležitosti pro setkávání Romů a majoritní veřejnosti.
Vtahujeme zejména mladé lidi z romské komunity do diskuze zejména k tématu vzdělávání.	Zvyšujeme podporu veřejnosti pro řešení v oblasti bydlení (např. lokálně v rámci sousedství).	Aktivně snižujeme zadluženost klientů v JMK.	Zvyšujeme počet osob, které budou mít práci, ve které najdou smysluplné uplatnění.

ZMĚNY, KTERÉ CHCEME VIDĚT

				
Romové a Romky rozpoznávají a pojmenovávají případy diskriminace ve svém životě.	Od roku 2023 do roku 2026 navýšíme počet diskriminačních kauz (min. 5 ročně podaných), které končí finančním postihem (alespoň 1 uzavřená).	Do roku 2026 se navýší počet omluv obětem diskriminace (min. o 1).	Do roku 2026 se navýší počet (našich) mediálních výstupů k tématu diskriminace (min. 4 ročně, spíše odborné).	Máme garanční fond pro finanční podporu Romů/mek v případech prohry v diskriminačních kauzách (do roku 2026 je už i aktivně využíván).

CO PRO TO UDĚLÁME

- ✓ Systematicky **monitorujeme kauzy diskriminace** na základě etnicity.
- ✓ Téma **diskriminace je součástí naší komunikace navenek** (obecně, se všemi skupinami).
- ✓ Pravidelně **vzděláváme pracovníky v tématu diskriminace**.

ZMĚNY, KTERÉ CHCEME VIDĚT

 <p>Romští rodiče i IQRS mají vyšší kapacitu a kompetence pro podporu rodiny při péči a tvorbě podnětného prostředí pro rozvoj dětí již od narození.</p>	 <p>V Břeclavi máme nově službu NZDM s min. 3 úvazky.</p>	 <p>Romské děti, se kterými spolupracujeme, nevypadávají ze vzdělávacího systému a dokončují 9. třídu s výhledem na další studium a studují SŠ, vč. úspěšného přechodu 1. ročníku.</p>	 <p>Romské děti si vědomě vybírají střední a vysokou školu.</p>
 <p>Nesegregované vzdělávání je pro romské děti v JMK přístupné a jsou v rámci něj přijímáni a cítí se dobře.</p>	 <p>Min. 20 romských studentů do roku 2026 nastoupí na VŠ a 10 získá VŠ titul.</p>	 <p>Učitelé na středních školách, kam dochází naši studenti, znají socio-ekonomické prostředí sociálně vyloučených lokalit a umí s ním pracovat.</p>	 <p>Máme základnu romských i neromských rodičů v Brně, kteří s námi sdílí myšlenku kvalitního vzdělávání a podílí se na kampaních.</p>

CO PRO TO UDĚLÁME

✓ Budujeme **lepší venkovní prostředí pro děti** – podpora rodičů, aby se na lepším prostředí podíleli (participativní rozpočty, podklady pro hry, bezpečné prostředí), **aktivizace rodičů do vytváření podobných aktivit**.

✓ Aktivně **vytváříme prostor pro trávení volného času** romských dětí - realizujeme **kroužky, workshopy a další příležitosti pro trávení volného času**, máme program prevence kriminality.

✓ Aktivně **podporujeme docházení romských dětí do běžných volnočasových aktivit**.

✓ Učíme se **podporovat rodiče z lokality v komunikaci s úřadem**, aby se museli zapojit do **zkvalitňování prostředí v lokalitě**.

✓ Každý rok realizujeme **informační kampaně a workshopy o zápisech do MŠ a ZŠ**. Realizujeme **osvětové kampaně na podporu významu vzdělávání obecně** (včetně vysokoškolského).

✓ Kontinuálně nabízíme (nejen) skrze soc. služby **individualizovanou podporu romským rodinám** pro vytvoření podnětného prostředí pro výchovu dětí již od raného věku. **Pracujeme individuálně s dítětem a školou**, popř. rodičem. Poskytujeme služby i terénně.

✓ **Máme programy zapojující rodiče do podpory vzdělávání jejich dětí**.

- Posoudíme realizaci a případně budeme realizovat systém podpory a lá Omamy v raném období dítěte i jako systém prevence duševních potíží.
- Do roku 2024 vytvoříme program pro podporu podnětného prostředí v domácnostech rodin.

✓ Poskytujeme **podporu školám, kam dochází naši studenti**, aby **uměly pracovat se znevýhodněnými žáky**.

✓ Kontinuálně **provozujeme Předškolní centrum** v rozsahu 4 hodiny denně, 4 dny v týdnu, a odpolední kluby.

✓ V týmu CRD působí **rodinná asistentka jako individualizovaná podpora v rodinách**.

✓ Vytvoříme **program Malý Gendalos** a rozšíříme Stipendijní fond Gendalos na

podporu pro celou oblast vzdělávání romských dětí.

✓ V roce 2022 vytvoříme **metodiku case managementu pro oblast vzdělávání** a do roku 2026 ověříme využívání metody case managementu pro oblast vzdělávání v praxi s min. 120 romskými dětmi.

✓ Poskytujeme **kvalitní kariérové poradenství pro všechny děti**, které navštěvují programy IQRS (včetně zapojení rodičů) a řešíme i propojení se zaměstnavateli (prezentace, exkurze).

✓ Poskytujeme **kvalitní doučování pro romské žáky** a studenty od ZŠ po VŠ.

✓ Systémově **prosazujeme změny ve školství v oblasti kariérového poradenství**.

✓ Poskytujeme **kvalitní kariérové poradenství pro všechny děti**, které navštěvují programy IQRS (včetně zapojení rodičů) a řešíme i propojení se zaměstnavateli (prezentace, exkurze).

✓ **Podporujeme aktivní zájem klientů/tek o vzdělávání** (nejen skrze soc. služby).

ZMĚNY, KTERÉ CHCEME VIDĚT

Vytvoříme **pracovní místa pro sociálně znevýhodněné**, především Romy a Romky (pravidelně reflektujeme výsledkové stavy dle situace na trhu práce).

Romové a Romky **nepřicházejí o bydlení z důvodu zadluženosti či sousedských sporů a stížností**.

Naši klienti a klientky (ti, kteří si ve spolupráci s námi našli práci) **jsou spokojeni se svou prací** (a jejich spokojenost má pozitivní vliv na jejich životní úroveň a výchovu dětí).

CO PRO TO UDĚLÁME

✓ Nabízíme komplexní podporu - **kariérové poradenství/mentoring** klientů pro obsazování "nových" typů pozic (důstojné práce, ve které budou klienti spokojeni). Podporujeme také řešení dluhů a dalších životních okolností, nabízíme psychosociální podporu. Vytváříme pozitivní příklady takto zaměstnaných.

✓ Zprostředkováváme **kontakt a podporujeme komunikaci a zpětnou vazbu klienti-zaměstnavatelé** (pro řešení či předcházení problémů).

✓ Máme **program podpory a zprostředkování praxí a stáží při studiu**.

✓ Vytváříme a obsazujeme **tréninková pracovní místa a/nebo stáže pro část klientů** - flexibilní formy (tedy nejen min. mzda, 0,5 úvazek).

✓ V případě legislativní podpory a zavedení systému financování **zřizujeme sociální podnik pro zaměstnávání našich klientů**.

✓ V Brně od roku 2023 zakládáme a **provádíme dluhovou poradnu**. V Břeclavi pokračujeme v činnosti stávající dluhové poradny.

✓ V obcích JMK máme od 2023 dostupné **odborné dluhové poradenství s pobočkou v některých obcích JMK**.

✓ Iniciujeme **společný projekt v oblasti bydlení** typu Brno-Vídeň, v rámci kterého se inspirujeme při zvládnání situace v domech, kde bydlí chudí lidé

✓ Řešíme **nejednotná pravidla pro stížnosti v domech a vystěhování**.

✓ Systematicky **budujeme širokou síť podporovatelů zabydlování**.

✓ Iniciujeme **koordinovaný vznik Sociální realitní agentury**.

✓ Máme perfektně vyškolené pracovníky (jsou schopni řešit problematiku předluženosti s klienty) a min. **1 právníka, který je schopen uspokojit poptávku klientů**.

✓ Systematicky **komunikujeme s obcemi o významu dluhového poradenství**.

ZMĚNY, KTERÉ CHCEME VIDĚT

Do roku 2026 se **navýší počet našich mediálních výstupů** k tématu života a aktuální situace Romů v ČR.

Na **prezentaci života Romů se Romové aktivně podílí. Min. 7 – 8 Romů ročně participuje** na debatě o aktuálních tématech ve veřejném prostoru.

Pracovníci **přímé práce rozumí, proč potřebujeme příběhy a k čemu jsou dobré**, a mají jasno v tom, jak to komunikovat klientům. Klienti ví, proč a k čemu příběhy potřebujeme.

CO PRO TO UDEĹÁME

✓ **Vědomě zapojujeme Romy/Romky** do akcí pořádaných IQRS (různými způsoby - v prosloveh, info stánky atd.).

✓ **Pozitivní příběhy**, jak zveřejnění příběhu pomohlo situaci konkrétního člověka/organizaci.

✓ Máme **dlouhodobou komunikační strategii**, v rámci které komunikujeme příběhy úspěchu. Vznikne interní **platforma pro tvorbu komunikační strategie, ke které přizveme** romské i neromské kolegy, konzultanty, experty, novináře.

✓ **Spolupráce PR s týmy v přímé práci** – nastavíme funkční procesy a priority.

✓ **Prezentujeme jiným způsobem** svou práci – nejen příklady z praxe, komu jsme pomohli, ale i **narativ typu: „může se to stát i vám“**.

✓ **Průběžně monitorujeme média**, Google Analytics, monitoring soc. sítí, systematický sběr dat a prezentace dat, vizualizace dat.

✓ V roce 2022 si odpovíme na otázku, zda jsou **Dny romské kultury v Brně vhodným nástrojem pro setkávání Romů a neromů** a jak je případně realizovat v souladu s potřebami různých stran.

✓ **Realizujeme dobrovolnictví** – podporujeme dobrovolnictví Romů i dobrovolnictví obecně jako prostředek setkávání se v rozsahu do 100 dobrovolníků (min. 60) ročně. Máme akreditaci dobrovolnictví.

✓ **Realizujeme společné sousedské a komunitní aktivity**.

✓ **Podporujeme participativní projekty**, zapojování do komunitních občanských aktivit, úklidy, apod.

✓ **Pořádáme aktivity a akce, kde aktivně dochází k propojování obou kultur** a nedochází jen k pasivní prezentaci.

✓ **Každoročně realizujeme aktivity, které zaujmou běžné Romy i neromy** (vaření, péče o rodinu, sport, apod.) a které vytvoří prostor pro setkávání

- Bašavely, jamsessiony – akce, které přitahují pozornost obou stran.
- Společné aktivity pro romské a neromské rodiče.
- Aktivity v centru města.

✓ **Pořádáme veřejné diskuze k tématu vzdělávání**.

✓ Pracovníci, kteří jsou členy platformy týkající se vzdělávání, aktivně přizývají romské studenty (tam, kde je to možné) do diskuze. **Vtahujeme studenty do veřejných akcí**.

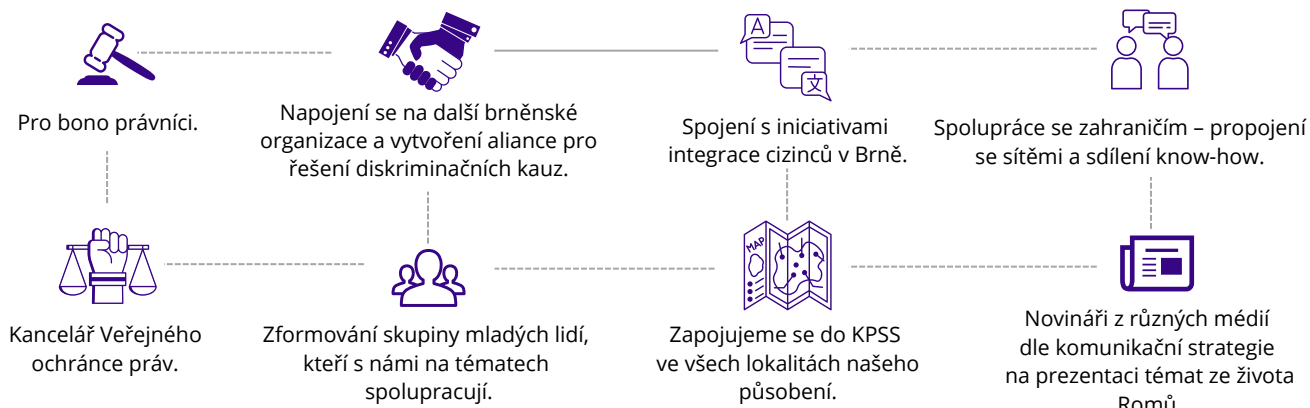
✓ **Prezentujeme pozitivní vzory z řad romských studentů** – vzdělávací úspěchy na workshopech ve školách, přednáškách i formou příběhů.

✓ **Realizujeme školení** na rozvoj prezentačních a komunikačních dovedností **mladých studentů**.

ZDROJE A INVESTICE, KTERÉ POTŘEBUJEME

SÍŤ, PARTNERSTVÍ, KOALICE

PRO TÉMA VZDĚLÁVÁNÍ

INTERNÍ LIDSKÉ ZDROJE

Nově min. 1 osoba, která bude odpovědná za téma diskriminace/segregace na úrovni organizace (ideálně právnícké vzdělání). Koordinuje a strategicky řídí aktivity s těmito cíli spojené.

Navýšení personálních kapacit pro PR - PR manažer bude koordinovat procesy v PR a agendu komunikační strategie. V rámci týmu budou PR agendu realizovat další (noví) členové/členky týmu.

SPECIFICKÉ FINANCE

Finanční zdroje za ocenění aktivit nad rámec dobrovolnictví. Vytvoření systému odměňování za účast lidí z komunity na akcích pořádaných IQRS.

Garanční fond pro finanční podporu Romů a Romek v případě prohry v diskriminačních kauzách (do roku 2026 bude už i aktivně využíván).

Systemové působení IQRS na zlepšení životní situace Romů a Romek

HLAVNÍ PROBLÉMY, KTERÉ CHCEME ŘEŠIT

Malá ochrana nejzranitelnějších osob ze strany legislativy, segregace Romů (a majority)

Příčiny

Většina veřejnosti se neidentifikuje jako slabá, neztotožňuje se s tím, že se to může stát i jim. **Není společenský konsenzus, že je třeba chránit slabé.**

Segregace není vnímaná, uznávaná jako **diskriminace**.

Vysoká míra **tolerance k diskriminačnímu jednání ve společnosti**, diskriminace Romů je normou i pro společnost, která má **nízké povědomí o důsledcích diskriminace**.

IQRS není dostatečně napojeno na další organizace, které řeší diskriminaci.

Diskriminační chování institucí.

Nedostatečná legislativa nejen v oblasti diskriminace.

Nevyužívají se legislativní možnosti pro zastavení predátorských praktik při úvěrování - ČNB může efektivněji regulovat trh s půjčkami a odebrat licence.

Legislativci jsou odtrženi od reality a nevidí problémy ve své komplexnosti.

Nízká míra soudního uznání a přiznávání odškodnění za nemajetkovou újmu.

Český vzdělávací systém reprodukuje nerovnosti a výrazně zatěžuje rodiče při vzdělávání dětí.

Příčiny

Roztříštěnost služeb spolupracujících se školami.

ŠKOLSTVÍ

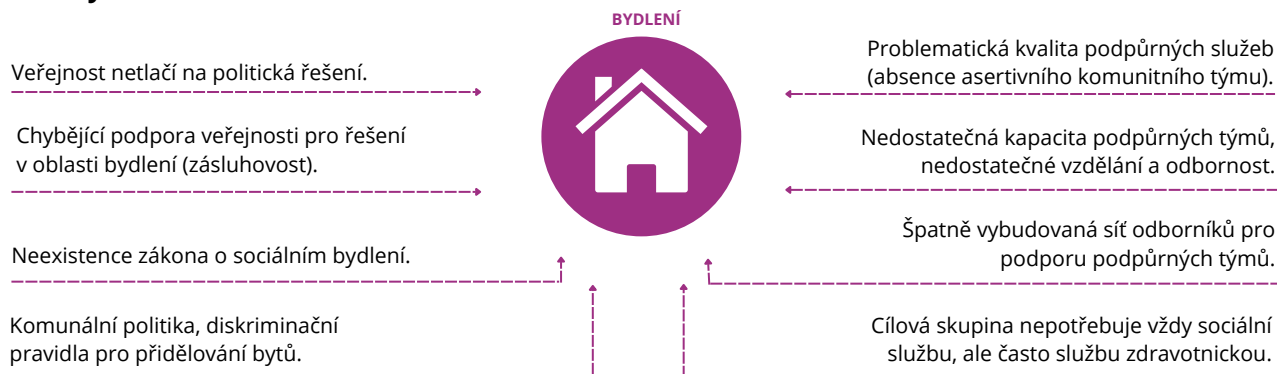

Nefunkční systém vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti (už od škol, získávají se nepodstatné informace). Nástroje finančního vzdělávání vznikají shora a nejsou vůbec uzpůsobené možnostem cílové skupiny.

Nedostupnost standardního bydlení pro naši cílovou skupinu.

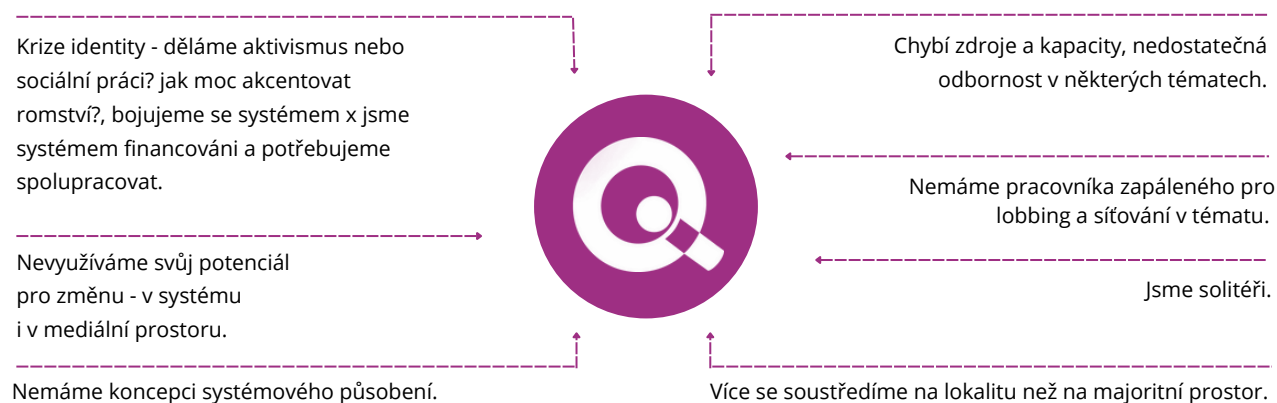
V ČR nejsou funkční služby krizového bydlení.

Příčiny

Neefektivní propagace a prezentace práce IQRS všemi směry - veřejnost, politici, podporovatelé, pracovníci, neziskový sektor, spřátelné organizace aj.

Příčiny

NAŠE CÍLE

Efektivně pojmenováváme systémové problémy.

Budujeme a účastníme se aktivních platforem cílících na společenskou změnu.

Jsme ambasadory kvalitních a inovativních přístupů v řešení situace našich klientů a klientek.

PRIORITY

✓ Reagujeme na **sociální politiku státu**.
✓ Odstraňujeme **systémové bariéry pro zajištění přístupu romských dětí ke všem možnostem jejich vzdělávání**.
✓ Přímou **ovlivňujeme hospodaření měst s bytovým fondem**.
✓ Prosazujeme princip **udržitelného financování**, který zajišťuje **důstojné mzdy**.
✓ **Přímou ovlivňujeme vznik integračních sociálních podniků** (mj. novou legislativu pro tvorbu podporovaných prac. místa pro naši cílovou skupinu).

✓ Aktivně budujeme **prostor, spolupráci, kapacity a zdroje** ve společnosti pro řešení problémů **segregace a diskriminace**.
✓ Aktivně budujeme **spolupráci s českou politickou reprezentací**.

✓ Prosazujeme **námi ověřené postupy práce a šíříme je dál** (pro zvýšení efektu dopadu na naši cílovou skupinu), **podporujeme jejich přejímání**.

ZMĚNY, KTERÉ CHCEME VIDĚT

Segregace ve vzdělávání bude pojmenována jako diskriminace.

Formulujeme a šíříme stanoviska na aktuální témata relevantní pro naši práci.

ČNB bude regulovat trh s půjčkami.

Školy s námi jednájí jako s partnery (především při klasické individuální práci)¹³

Obce nemají diskriminační pravidla pro přidělování obecních bytů.

Zpracujeme podnět pro vznik samostatného předmětu finanční gramotnosti na školách (MŠMT jej bude mít min. v nějakém koncepčním materiálu).

Máme data, ze kterých může čerpat o naší práci se zadluženými domácnostmi, a s těmito daty můžeme tlačit na legislativce.²

Zvyšuje se počet městských bytů dostupných pro naši cílovou skupinu v obcích JMK.

Vytvoříme síť lidí a institucí v ČR (zejména v Brně), kteří budou pracovat na tématu desegregace a inkluzivního vzdělání.

Máme odborné kapacity pro lobbying na regionální úrovni.

Pravidelně se zviditelňujeme informováním o svých úspěších v sítích³

Máme aspoň 3 spolupracující politiky/čky na celostátní, regionální i místní úrovni, kteří s námi spolupracují na změně.⁴

¹ Zatím chceme všechny školy, ale uvidíme, jaký je reálný cíl (jestli jen okruh pro začátek, který prorazí cestu dál). Budou se nás obracet v konkrétních clientských případech, půjdou s námi jako partneři do projektů atd.

² Data, ze kterých bude patrné, že naše CS je zadlužená a diskriminovaná.

³ Je nutné dobře cílit - odborníci + klienti (= ti, kteří naše úspěchy mají za úspěchy).

⁴ Pojem „spolupracující politik“ - politik/čka, který je schopen něco reálně udělat ve prospěch nás jako organizace, nebo tématu (akce), nutně nemusí být navázáno na konkrétní výsledek, protože v tom může intervenovat více věcí).

CO PRO TO UDĚLÁME

✓ **Pojmenujeme konkrétní systémové změny, které prosazujeme až na úroveň skutečné změny v oblastech:**

- vzdělávání,
- bydlení,
- zadlužování,
- zaměstnávání,
- sociální dávky.

✓ **Pravidelně reflektujeme, jaká aktuální témata sociální politiky jsou relevantní pro to, abychom je řešili.** Máme funkční platformu, kde se o tématech rozhodujeme, strategicky reflektujeme.

✓ Vedeme **interní organizační debaty**, na kterých vychytáváme zajímavá témata, ke kterým máme co říct, a kultivujeme své názory.

✓ **Připomínkujeme všechny relevantní dokumenty** - Zákon o sociálním bydlení, Zákon o sociálních službách, Zákon o sociálním podnikání, nastavení výzev, metodiky přidělování obecních bytů a pravidla pronájmu bytů pro lidi v bytové nouzi aj.

✓ Aktivně prosazujeme do médií naše stanoviska k aktuálním tématům, **témata nastavujeme dle reflexe monitoringu médií a strategie organizace.**

✓ **V komunikační strategii IQRS je jasně dáno, jaká témata a kanály komunikace užíváme,** máme určené kolegy, kteří publikují na sociálních sítích, a to ve všech relevantních tématech strategické oblasti.

✓ **Máme interně vydiskutované téma segregace ve školství. Školíme se,** získáváme zkušenosti v oblasti diskriminace a segregace.

✓ **Připravíme kauzu institucionální segregace pro soudy.**

✓ **Systematicky sledujeme počet ZŠ v Brně, které vzdělávají romské děti.**

✓ **Zaměřujeme se na práci s nesegregovanými školami, aby přijímaly romské děti** (norma 3 romské děti ve třídě - postupně od 1 dítěte).

✓ Systematicky sbíráme, vyhodnocujeme a **prezentujeme informace o inkluzi dětí a jejím přínosu ze zahraničí.**

✓ **Vytváříme síť** (sněhová koule) osob/organizací, **kterí nám dají informace, data o segregaci na školách.**

✓ Usilujeme o **podporu casemanagementu pro rodiny**, které mají děti na **nesegregovaných školách.**

✓ **Jsme partnerem měst pro podporu výstavby sociálních bytů.** Poskytujeme odborné poradenství (např. i projektové) a motivujeme obce k výstavbě sociálních bytů.

✓ **Přispíváme na odborná fóra v tématech naší odbornosti.** Máme kolegy, kteří jsou ochotni a schopni aktivně působit na sociálních sítích.

✓ **Rozvíjíme své kompetence v oblasti navazování vztahů s politiky** (např. školením, koučinkem, apod.).

✓ Zajistíme **personální zdroje pro budování vztahů** s důležitými stakeholdery.

✓ **Máme strategii spolupráce s politiky i důležitými stakeholdery** (víme, co a po kom a kdy chceme, kdo se tomu bude věnovat).

✓ **Systematicky popisujeme úspěšné metody naší práce a šíříme je.**

✓ **Monitorujeme systematicky další životní dráhu Gendalos studentů a studentek** (po vystudování).

- Máme metodiku Gendalos pro přenos know-how.
- Zapojujeme absolventy a absolventky Gendalos do dalšího fungování IQRS.

✓ **Zajišťujeme financování pro prosazování a realizaci metody Interaktivní a rodinné konference,** které jsou realizovány kvalitně a naplňují svůj cíl a záměr.

✓ Pilotně ověřujeme **nové nástroje v práci s dospělými** (např. projekt L´Oreal).

✓ **Jsme součástí sítě, která bojuje proti diskriminaci.**

✓ **Aktivně se zapojujeme do dalších sítí (zejména):**

- řešících český vzdělávací systém a včasnou péči,
- Platforma pro sociální bydlení,
- síť prosazující humanizace exekucí a systému půjčování a vymáhání,
- aj. dle aktuálních témat.

ZDROJE A INVESTICE, KTERÉ POTŘEBUJEME

SÍŤ, PARTNERSTVÍ, KOALICE

Navázání vazeb s relevantními úředníky, politiky, lidmi z akademické sféry atd.

Novináři, kteří řeší naše témata.

Sítování se s ostatními organizacemi v oblasti vzdělávání.

Navázání spolupráce s učiteli a učitelkami, kteří nesouhlasí a bojují proti diskriminaci.

Propojení se se zahraničními realizátory přístupu casemanagementu pro rodiny, které mají děti na nesegregovaných školách.

Spolupráce s realizátory aktivit i v jiných oblastech pro rozvoj našich inovací (např. deinstitucionalizace psychiatrické péče).

INTERNÍ LIDSKÉ ZDROJE

Nově vytipujeme interně **1 osobu pro garanci tématu segregace ve vzdělávání.**

Ředitel/ka má odpovědnost za oblast **lobbyingu a spolupráce s politiky** (realizuje s týmem „minilobbistů“).

Profesionalizace IQ Roma servisu

HLAVNÍ PROBLÉMY, KTERÉ CHCEME ŘEŠIT

NEVYJASNĚNOST TÉMATU AKTIVIZACE A PARTICIPACE UVNITŘ ORGANIZACE

PŘÍČINY

Participace je obecně velmi obtížné téma, které je náročné uvádět do praxe.

Nejasnost v tom, co pro nás participace a aktivizace přesně znamená. Chybí nám metoda/systém, jak s tématem pracovat jednotně a ne intuitivně (téma vs. nástroj).

Vysoká očekávání od klientů i sebe. Tlak na to, že Romové se sami musí snažit a podílet se na změně.

Neexistence jednotné interní platformy, na které se může téma diskutovat a koordinovat.

Je to téma přesahující sociální práci, kompetence k sociální práci jsou odlišné.

Máme málo kontaktů s romskou komunitou mimo klienty/ky. Neptáme se Romů obecně, jak toto téma vnímají oni.

Nejvysněnost, zda to po nás vůbec chce společnost (nebo zda to chce tak, jak to děláme my).

NEDOSTATEČNĚ PROPAGACE A PREZENTACE VÝSLEDKŮ NAŠÍ PRÁCE

Směrem k veřejnosti, cílové skupině, politikům i odborníkům.

PŘÍČINY

Nemáme v IQRS platformu, kde můžeme pracovat na systematizaci průřezových témat.

Nevyužíváme svůj potenciál pro změnu v systému i v mediální prostoru.

Nedostatky v přenosu know-how i interně (aktivity často stojí na 1 osobě a obtížně se předávají dál v čase).

Omezené kapacity, nedostatek času (zabýváme se příliš mnoha tématy), nemáme jednotná stanoviska. Často nezvládáme na tématech pracovat společně (např. vzdělávání). Oddělenost lidí i týmů.

Etnizace problémů – nemáme jasno, jak komunikovat v kontextu etnicity.

NEMÁME DOSTATEK FINANČÍ PRO UDRŽENÍ, ČI NABRÁNÍ KVALITNÍCH ZAMĚSTNANCŮ. NAŠE STRATEGIE JE OBTÍŽNĚ FINANCOVATELNÁ.

PŘÍČINY

Vícezdrojové financování – příliš mnoho projektů, z nichž některé se nevyplátí (nepoměr vynaložené energie a zdrojů k získaným financím).

Chybí systematická práce s dárči (souvisí s PR, FR, strategiemi v daných oblastech).

Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v sociálních službách (sociálních pracovníků) v IQRS.

Nedostatek pracovníků s podnikatelským myšlením.

Nebudujeme dostatečně okruh příznivců.

Nízký podíl samofinancování.

Nejednoznačně stanovení rolí a kompetencí pracovníků, rozdílný přístup vedoucích při hodnocení kvality.

NAŠE CÍLE

1
Máme kvalitní a kvalifikované pracovníky v týmech a ti mají důstojné mzdové ohodnocení a odvádí kvalitní výkon.

2
Posilujeme aktivně své kompetence a zdroje pro řešení problémů cílové skupiny, pracujeme napříč týmy, zejména v oblasti diskriminace a segregace.

3
Pilotně realizujeme nové přístupy k řešení problémů cílové skupiny.

4
Máme efektivní systém participace pro jednotlivé skupiny Romů, které se na participaci mohou podílet.

5
Participace zaměstnanců a zaměstnankyň je součástí kultury organizace.

6
Meziročně zvyšujeme podíl zdrojů z fundraisingu a výdělečné činnosti.

PRIORITY

Podporujeme rozvoj, kvalifikaci a kompetence všech pracovníků.

Budeme mít pouze takové pracovníky, kteří naplňují výkonnost a parametry projektů.

Máme kvalitní pracovníky v nepřímé práci, kteří vhodně podporují týmy přímé práce a plní svou agendu.

Realizujeme projekty zaměřené na inovace (zejména v tématu bydlení).

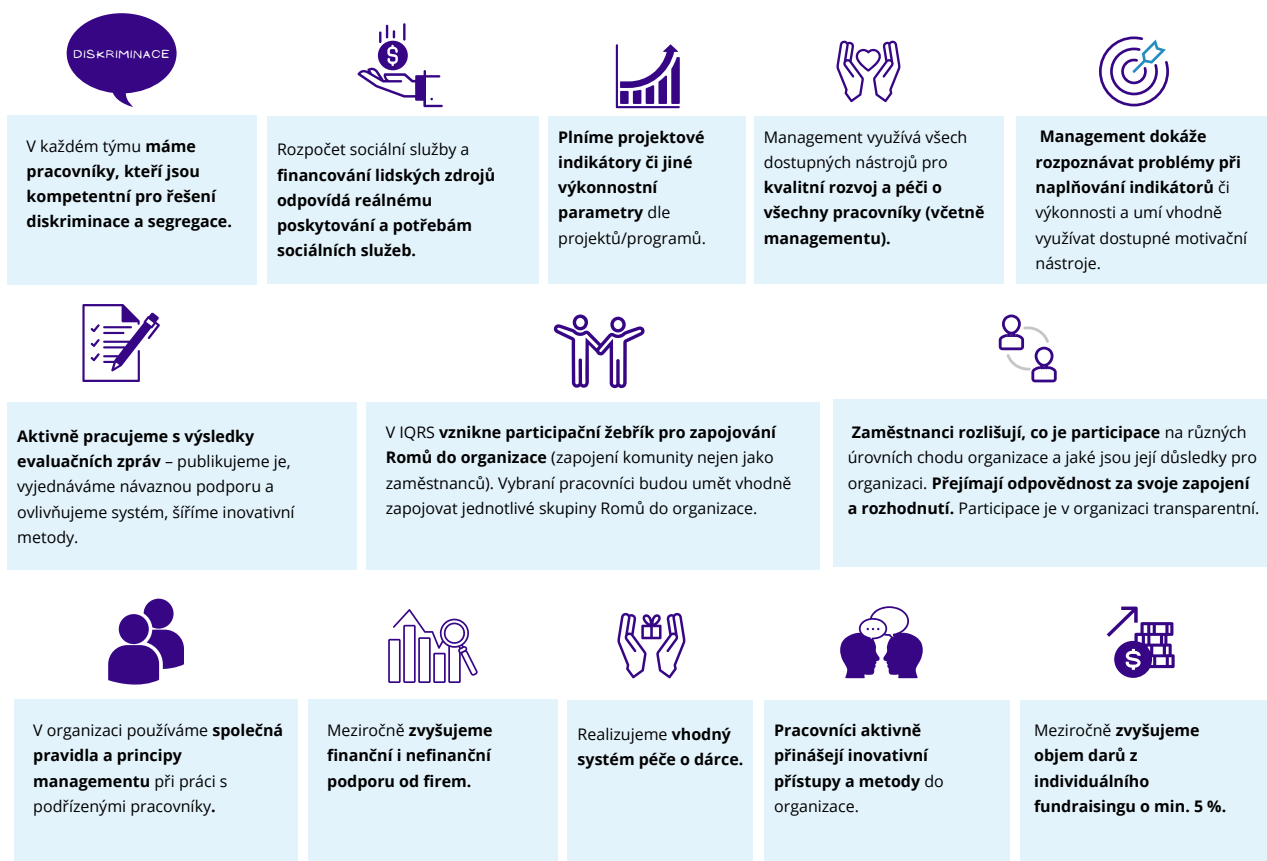
V organizaci existuje jednotná definice participace a její základní rámec a principy.

Zvyšujeme podporu od firemních dárců.

Zvyšujeme objem darů od individuálních dárců.

Diversitas, s.r.o. zvyšuje meziročně svůj zisk.

ZMĚNY, KTERÉ CHCEME VIDĚT

CO PRO TO UDĚLÁME

✓ V roce 2022 dopracujeme personální předpis a kompetenční model. ✓ Projektové indikátory nastavujeme obezřetně s ohledem na reálnost a celkové kapacity organizace. ✓ Ve výběrových řízeních nabízíme důstojné konkureschopné mzdy. ✓ Vytváříme si čas na rozvoj lidí a vzdělávání, rozvíjíme práci s časem a prioritami. ✓ Pracujeme s cíli a prioritami vyplývajícími ze strategického plánu na všech úrovních plánování. ✓ Máme společná školení managementu a supervize vedoucích. ✓ Zajistíme dostatečné finanční kapacity na realizaci fundraisingu.	✓ Důsledně evaluueme inovativní projekty. ✓ Šíříme osvědčené metody naší práce a je to součástí komunikační strategie organizace. ✓ IQRS má vlastní multidisciplinární tým pro podporu bydlení. ✓ Zkoušíme individuální rozpočty pro klientskou práci. ✓ Spolupracujeme s odbornými službami. ✓ Pracovníci se pravidelně účastní zahraničních stáží a konferencí (s důrazem na téma diskriminace a segregace).	✓ Do roku 2026 se budeme systematicky interně zabývat tématem participace jednotlivých skupin a tím, co to pro nás znamená. Dojde ke sjednocení pojmu participace napříč organizací. ✓ Vytvoříme systém participace, který budeme pilotně implementovat do chodu organizace. Stanovíme si možnosti participace v jednotlivých oblastech práce a budeme mít plán/pravidla či principy pro participaci zaměstnanců. Do tvorby systému se zapojí skupiny, kterých se systém týká (participativní tvorba systému participace). ✓ IQRS bude mít interní vzdělávací modul k tématu participace. Rozvíjíme vedoucí pracovníky v tématu participace.

✓ Vytvoříme fundraisingovou strategii. Máme připravený vhodný obsah a strategii směrem k jednotlivým firmám.

✓ Min. 1x ročně zrealizujeme fundraisingovou kampaň.

✓ Dlouhodobě si udržujeme Značku spolehlivosti AVPO.

✓ Pravidelně komunikujeme a pečujeme o dárce.

Zapojujeme odborníky na téma participace uvnitř organizace. Chodíme na stáže do organizací, které s tématem pracují.

ZDROJE A INVESTICE, KTERÉ POTŘEBUJEME

SÍTĚ, PARTNERSTVÍ, KOALICE

Sítování s relevantními domácí i zahraničními organizacemi (prioritně pro rozvoj inovací).

INTERNÍ LIDSKÉ ZDROJE

Nově minimálně **1 interní odborník či odbornice**, který podporuje, rozvíjí a školí v tématu **diskriminace a segregace**.

Nově **garant/ka tématu participace**.

Navýšení personálních kapacit o min. 0,5 úvazku **fundraisera** (ideálně 2,0 úvazku).

Interní evaluátoři pro naše projekty/týmy. Máme personální kapacity pro pravidelné a dlouhodobé **sledování dopadu naší práce** (ideálně 1,0 úvazku).

